

ŞEFFAFLIK İLKESİNİN GEREĞİ OLARAK GÖNÜLLÜ RİSK AÇIKLAMA: İNGİLTERE ÖRNEĞİ*

Arş. Gör. Filiz ÖZŞAHİN KOÇ**
Prof. Dr. Azzem ÖZKAN***

Muhasebe Bilim
Dünyası Dergisi
2016; 18 (Özel Sayı-1); 157-175

157

ÖZ

Kurumsal yönetim ilkelerinden şeffaflığın gereği olarak işletmelerin ticari sır niteliğindeki ve henüz kamuya açıklanmamış bilgileri hariç, işletmeyle ilgili finansal ve finansal olmayan bilgilerini zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, yorumlanabilir ve düşük maliyetle kolay erişilebilir bir şekilde kamuya duyurmaları gerekmektedir. Bu kapsamda işletmelerin geçmiş dönem performansı ile birlikte geleceğe yönelik amaçları ve karşılaşacağı önemli risklerin yatırımcılara duyurulması yararlı olacaktır. Bu çalışmada şeffaflık ilkesinin gereği olarak risk açıklama kavramsal olarak incelenmiş ve gönüllü risk açıklamayı benimseyen İngiltere'deki düzenlemeler ele alınmıştır. Yapılan araştırmalarda işletmelerin risk açıklamalarında sürekli gelişme olduğu görülmüştür. Konuyla ilgili olarak Türkiye'de risk açıklama ve raporlamaya yönelik yasal düzenleme mevcut değildir. Buna ilişkin yasal düzenleme yapılması yararlı olacaktır. Bu düzenleme (Türkiye'nin sosyo-kültürel yapısı bir bütün olarak ele alındığında) ile risk açıklamanın zorunlu olmasının daha uygun olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal Yönetim, Şeffaflık, Risk Açıklama, Gönüllü Açıklama

JEL Sınıflandırması: M40, M42

VOLUNTARY RISK DISCLOSURE AS A REQUIREMENT OF TRANSPARENCY PRINCIPLE: THE CASE OF ENGLAND

* Makale gönderim tarihi: 20.11.2015; kabul tarihi:25.12.2015

Bu çalışma, 23-25 Ekim 2015 tarihlerinde MODAV tarafından Ankara'da düzenlenen 12. Uluslararası Muhasebe Konferansı'nda bildiri olarak sunulmuş ve alınan eleştiriler dikkate alınarak yeniden hazırlanmıştır.

** Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, filiz.ozsahin@nevsehir.du.tr

*** Erciyes Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, azzem@erciyes.edu.tr

ABSTRACT

As a requirement of transparency of corporate governance principles, except trade secrets and non-public information companies must declare financial and non-financial information accurate, complete, understandable, interpretable and at low cost on time. In this context, it would be useful to declare the past performance of the company with future objectives and significant risks to investors. This study examined the risk of conceptual clarification as required by the principles of transparency and voluntary risk disclosure the regulations adopted in the UK. In surveys there has been continuous improvement in risk disclosure. In Turkey, there is no legislative amendment for risk disclosure and reporting the issue. In this regard a legislative amendment would be helpful. This arrangement (as Turkey's socio-cultural structure, taken as a whole) mandatory risk disclosure would be more appropriate.

Keywords: Corporate Governance, Transparency, Risk Disclosure, Voluntary Disclosure

JEL Classification: M40, M42

1. GİRİŞ

Dünyanın çeşitli yerlerinde yaşanan finansal krizler ve şirket skandalları sonucunda yatırımcıların güveninin kazanılması için bir takım düzenlemelere ihtiyaç duyulmuştur. Bu düzenlemelerden biri de şeffaflığın sağlanmasına yönelik kurumsal yönetim alanında olmuştur. Dünya’da kurumsal yönetimle ilgili olarak Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü’nün (OECD) Kurumsal Yönetim İlkeleri, Cadbury Raporu, Greenbury Raporu, Hampel Raporu, Sarbanes-Oxley Yasası, Dey Raporu, Vienot Raporu, Olivencia Raporu, King Raporu, Kurumsal Yönetim İlkeleri ve Kılavuzu, Peters Raporu, KonTraG (Kurumsal Firmalarda Kontrol ve Şeffaflık- Gesetz zur Kontrolle und Transparenz im Unternehmensbereich) Kanunu gibi pek çok çalışma yapılmıştır. Söz konusu düzenlemelerden OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri, uluslararası alanda en çok kabul görmüş ve birçok bölgesel veya ulusal düzeydeki kurumsal yönetim ilkeleri setine temel oluşturmuştur. Dünyadaki uygulamalara paralel olarak Türkiye’de de OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri esas alınarak Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından Temmuz 2003’de “Kurumsal Yönetim İlkeleri” yayımlanmıştır. SPK tarafından açıklanan kurumsal yönetimin ilkeleri; adil davranma (eşitlik), hesap verebilirlik, sorumluluk, kamuyu aydınlatma ve şeffaflıktır. Söz konusu kurumsal yönetim ilkelerinden

şeffaflığın gereği olarak işletmelerin ticari sır niteliğindeki ve henüz kamuya açıklanmamış bilgileri hariç olmak üzere, işletmeyle ilgili finansal ve finansal olmayan bilgilerini zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, yorumlanabilir ve düşük maliyetle kolay erişilebilir bir şekilde kamuya duyurmaları gerekmektedir.

Bununla birlikte işletmeler faaliyetlerini yerine getirirken karşılaşılabilecekleri riskleri de şeffaflık ilkesi kapsamında açıklayacaklardır. Risk açıklaması ile ilgili mevcut düzenlemeler incelendiğinde konuyla ilgili olarak üç tip risk açıklama yaklaşımı olduğu görülmektedir. Bunlar; zorunlu, ihtiyari (gönüllü) ve çeşitli meslek kuruluşları tarafından yapılan önerilerden oluşmaktadır. Bu çalışmada risk açıklama konusunda gönüllü uygulamayı benimseyen İngiltere'deki hukuki düzenlemeler incelenecektir.

2. KURUMSAL YÖNETİM VE KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ

Kurumsal yönetim bir işletmenin, hak sahipleri ve kamuoyunun menfaatlerine zarar vermeyecek şekilde, mali kaynaklarını ve insan kaynaklarını kendine çekmesini, verimli çalışmasını ve bu sayede de hissedarları için uzun dönemde ekonomik kazanç yaratacak istikrarın sağlanmasını mümkün kılan yasal düzenlemelerin ve gönüllü özel sektör uygulamalarının bütünü olarak tanımlanmaktadır (TKYD 2007, 4). SPK tarafından açıklanan kurumsal yönetim ilkeleri incelendiğinde bunların adil davranma (eşitlik), hesap verebilirlik, sorumluluk, kamuyu aydınlatma ve şeffaflık şeklinde sıralandığı görülmektedir (Doğan 2007, 136; SPK 2005, 4)

Adil Davranma: İşletme yöneticilerinin, alınacak kararlardan etkilenen tüm kesimlere eşit uzaklıkta durmasını ifade eder (Doğan 2007, 136). Bu ilkeyle tüm menfaat sahiplerinin (azınlık hissedarlar ve yabancı ortaklar gibi) hakları korunmuş olacaktır (Hergüner 2007, 142).

Hesap Verebilirlik: Karar veren ve bu kararı uygulayan kişilerin, verdikleri kararları ve yaptıkları faaliyetleri gerekçelendirebilmelerini ve sonuçlarından sorumlu olmalarını ifade eder (Doğan 2007, 137). Bir başka deyişle yönetim kurulu üyelerinin esas itibarıyla anonim şirket tüzel kişiliğine ve dolayısıyla pay sahiplerine karşı olan hesap verme zorunluluğunu ifade etmektedir (Pamukçu 2011, 136).

Sorumluluk: İşletme yönetiminin işletme adına yaptığı tüm faaliyetlerinin mevzuata, işletme esas sözleşmesine ve işletme içi düzenlemelere uygunluğunu ve bunun denetlenmesini ifade eder (SPK 2005, 3). Bu ilkeye göre kendisine yetki verilen kişiler, sahip oldukları yetkiyi kullanarak yaptıkları veya yapmaktan kaçındıkları eylemlerden sorumlu tutulabilir (Doğan 2007, 137).

Bu çalışmanın konusunu şeffaflık ilkesinin gereği olarak gönüllü risk açıklama oluşturduğundan kurumsal yönetim ilkelerinden şeffaflığı ayrıntılı olarak incelemek yararlı olacaktır.

Şeffaflık ilkesi, pay ve menfaat sahiplerine, işletmenin hak ve yararlarını da gözetecek bir şekilde, zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, analiz edilebilir, düşük maliyetle kolay erişilebilir bilgilerin sunulmasını amaçlar (SPK 2005, 20). Şeffaflık ilkesi, işletmeyle ilgili olarak ticari sırlar dışında kalan tüm finansal ve finansal olmayan bilgilerin zamanında, doğru, anlaşılabilir, kapsamlı ve kolayca analiz edilebilir bir şekilde sunulmasını ifade eder (Poroy Arsoy 2008, 20). Bu amaçla, işletmelerin ticari sırları hariç, camdan bir evde oturması sağlanmalıdır (Özkan ve diğerleri 2008, 62). Bu yüzden, işletmenin geçmişi dönem performansı ile birlikte geleceğe yönelik amaçları ve karşılaşılabilecek önemli risklerin yatırımcılara duyurulması gerekir. Yani işletme faaliyetleri gerçekleştirildikten sonra değil, faaliyetlerin gerçekleştirilme anında ve öncesinde de ilgililer haberdar edilmelidir (Hergüner 2007, 143).

Bu kapsamda şeffaflık, kamunun bilme hakkı ile işletmenin saklama hakkının kesişme noktasında yer almaktadır. Kamunun bilme hakkı, menfaat sahiplerinin işletmenin yönetimi, faaliyetleri ve stratejileri ile ilgili bilgi sahibi olma hakkını ifade eder. İşletmenin saklama hakkı ise, işletmeyle ilgili tüm bilgilerin toplanmasının, kullanımının ve açıklanmasının kontrolünü elinde tutma hakkını ifade eder (Poroy Arsoy 2008, 20-21). Bu bağlamda tüm menfaat sahipleri için bilginin ulaşılabilir olmasının sağlanması yanında önemli görülen tüm ilişkilerin, raporların, planların, projelerin ve işletmenin karşılaşılabileceği risklerin açıklanması gerekmektedir.

3. ŞEFFAFLIK İLKESİNİN GEREĞİ OLARAK GÖNÜLLÜ RİSK AÇIKLAMA

Yukarıda işletmelerin finansal ve finansal olmayan tüm bilgilerini zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir, yorumlanabilir ve düşük maliyetle kolay erişilebilir bir şekilde kamuya açıklaması gerektiği, bunun şeffaflığın gereği olduğu belirtilmişti. Kamuya açıklanacak bilgilerden biri de işletmenin gelecekte maruz kalabileceği risklerdir.

İşletmenin gelecekte maruz kalabileceği riskler; operasyonel riskler, piyasa riskleri, kredi riskleri, stratejik riskler, faaliyet riskleri, yasal riskler, çevresel riskler, temel iş ile ilgili riskler, denetim riskleri, doğal riskler, finansal raporlama riskleri, uygunluk riski, bilgi riski, ülke riski, itibar riski, kontrol riski, işletme içi ve işletme dışı riskler, muhasebe içi ve muhasebe dışı riskler, saf ve spekülasyon riskler, finansal ve finansal olmayan riskler, sistematik ve sistematik olmayan riskler, iş ortamı ve sanayi riskleri, performans riskleri, personel riskleri, bilgi teknoloji riskleri, politik risk, sosyo-ekonomik riskler, kurumsal yönetimden kaynaklanan riskler, değer zinciri ve destek süreçlerinden kaynaklanan riskler, yetkilendirme riski, finansman riski, likidite riski, kur riski, faiz oranı riski, fiyat riski, sermaye yapısı ve yeterliliği riski, tahribat riski, tahmin riski ve hasar riski olmak üzere birbirinden farklı ve çok fazladır. Söz konusu bu risklerin beklenen ve önemli görülenlerinin işletme yöneticileri, hissedarlar, yatırımcılar, işletmeye kısa ve uzun vadeli kredi sağlayanlar, analistler ve diğer paydaşlar gibi bilgi kullanıcılarına şeffaflığın sağlanması için açıklanması gerekmektedir.

Bu kapsamda risk açıklama; işletmelerin stratejileri, özellikleri, operasyonları ve beklenen sonuçları etkileme potansiyeline sahip faktörlerin bilgi iletişimi olarak tanımlanabilir (Beretta ve Bozzolan 2004, 269). Bir başka ifadeyle risk açıklama; ilgili tarafları işletmeyi etkileyen ya da gelecekte etkileyebilecek olan herhangi bir fırsat, ihtimal, tehlike, zarar, tehdit ya da risklerle ilgili bilgilendirmedir (Linsley ve Shrivess 2006, 389). Risk açıklama, iç kontrolün temel aşamalarından birisi olup, riskleri, eylemleri, önlemleri, yönetimi ve riskle ilgili olayların analizini kapsamaktadır (Muzahem 2011, 58-340).

Risklerin açıklanması konusunda üç yaklaşım olduğu ve bunların zorunlu, ihtiyari (gönüllü) ve çeşitli meslek kuruluşları tarafından yapılan önerilerden oluştuğu yukarıda belirtilmişti. Bunlardan bu çalışmanın konusunu oluşturan gönüllü risk açıklama aşağıda incelenmiştir.

3.1. Gönüllü Risk Açıklama

İşletmelerin faaliyetlerine ilişkin bilgiler kamuya genel olarak iki şekilde açıklanmaktadır. Bunlar gönüllü açıklama (voluntary disclosure) ve zorunlu açıklamadır (mandatory disclosure). Gönüllü açıklama, işletmelerin faaliyetlerine ilişkin finansal ve finansal olmayan bilgilerin herhangi bir yasal zorunluluk olmadan kamuya açıklanmasını ifade etmektedir. Zorunlu açıklama ise, yasal bir düzenleme sonucunda kamu adına düzenleme yapan otoritelere istenen bilgilerin kamuya açıklanmasıdır (Çelik 2002, 77).

Gönüllü olarak açıklanacak bilgiler; finansal ve finansal olmayan bilgiler, finansal ve finansal olmayan bilgiler hakkında yöneticilerin değerlendirmeleri, geleceğe yönelik bilgiler ve yöneticiler ile hisse senedi sahipleri hakkında bilgiler olarak sınıflandırılabilir. İşletmenin gelecekte karşı karşıya kalacakları fırsatlar ve riskler geleceğe yönelik bilgiler kapsamında yer almaktadır (Çelik 2002, 79).

İşletmelerin risklerine ilişkin açıklamalar genellikle finansal tablolarda yer almazlar. Bunlar, ayrı bir rapor ya da faaliyet raporları içinde yer alan bir bölümde sunulur. Nitekim UFRS 7'ye göre de risk açıklamalarının, finansal tablolarda yer almaması gerekmektedir. Ancak risk açıklamaları faaliyet raporu, yönetim raporu veya ayrı bir risk raporu ile finansal tabloların unsuru sayılabilir (Don 2010, 10).

3.2. Gönüllü Risk Açıklamanın Önemi

Geleneksel finansal tablolar bir işletmenin risk profili ile ilgili kısmi bir görünüm sağladığından dolayı bilgi kullanıcıların ihtiyaçlarını karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Nitekim finansal krizler ve skandallar da bilgi kullanıcılarının ihtiyacının çok daha geniş kapsamlı olduğunu gündeme getirmiş (Mokhtar 2010, İİİ), dünyanın çeşitli ülkelerinde hükümetler, düzenleyici kurumlar ve muhasebe enstitüleri işletmelerin bilgi açıklamasına geniş bir önem vermiş ve çeşitli düzenlemeler yapmıştır (Rajab 2009, 62). İşletmeler faaliyet raporlarında risklerini kapsamlı bir şekilde açıkladıklarında bilgi kullanıcıları daha sağlıklı karar verebileceklerdir (Miihkinen 2013, 67; Ariffin 2005, 8).

Risk açıklama finansal muhasebe uygulamaları, yasal düzenlemeler ve akademik araştırmalarda da önem kazanmıştır (Dobler 2008, 185). Zira çeşitli çalışmalarda, rehberlerde ve mesleki ve düzenleyici kurumların standartlarında (örneğin AICPA 1994; FASB 2001; IASB 2010; ICAEW 1997, 1999, 2006, 2011; IFAC 2002; CICA 2008, 2009, 2010; KPMG 2008; SEC 1997, 2005; FSA 2005, 2006; EFRAG 2010; BCBS 1998, 2013) risk açıklamanın önemi vurgulanmıştır (Miihkinen 2013, 58).

3.3. Gönüllü Risk Açıklamanın Yararları ve Sakıncaları

163

Risk açıklamanın işletme yöneticileri, hissedarlar, yatırımcılar, işletmeye kısa ve uzun vadeli kredi sağlayanlar, analistler ve diğer paydaşlar gibi bilgi kullanıcıları için bir takım yarar ve sakıncaları bulunmaktadır. Bu kapsamda risk açıklamanın yararları şöyle sıralanabilir (Chandiramani 2009, 18; Epstein ve Buhovac 2006, 11; Abraham ve diğerleri 2012, 13; Mokhtar 2010, 41, 68-69; Linsley ve Shrikes 2006, 389; Muzahem 2011, 21-22-23-24, 155-156, 201; Meijer 2011, 31; Dobler 2005, 2; Rattanataipop 2013, 14-15; Beretta ve Bozzolan 2004; Lajili ve Zeghal 2005; Rajab 2009, 15-167; ICAEW 1997, 1999; Solomon ve diğerleri 2000; Linsley ve Shrikes 2000; Woods ve diğerleri 2004, 4; Abraham ve Cox 2007, 227; Oorschot 2009, 62; Ariffin 2005, 2-8; Özşahin Koç ve Uzay 2015, 213):

- Risk açıklama, bilgi asimetrisini¹ ve tahmin riskini azaltarak yatırımcılar tarafından talep edilen işletmenin risk primini ve sermaye maliyetini azaltmaktadır. İşletmenin sermaye maliyetinin azalması ise finansal olmayan bilgi ihtiyacını gidermektedir. Ayrıca kredi verenler riskli işletmelere kredi vermek için yüksek risk primi istemektedir. Dolayısıyla risk açıklama, etkin kaynak tahsisi ve daha düşük maliyetle sermaye sağlamaya katkıda bulunmaktadır.

- Risk açıklama işletme ve yatırımcılar arasındaki ilişkiyi geliştirmektedir. Dolayısıyla yatırımcılar işletme hakkında daha fazla bilgi sahibi oldukça işletmeye duydukları güven artmaktadır.

- Risk açıklamanın bir başka avantajı ise risk açıklamanın işletmenin iç kontrolleri üzerinde pozitif etkiye sahip olmasıdır.

---

¹ Bilgi asimetrisi, işletme yönetiminin hissedarlardan ve ilgili diğer taraflardan daha fazla ve daha iyi bilgiye sahip olmasıdır (Meijer, 2011).

- Risk açıklama ayrıca risk yönetim süreci ve stratejik planlama ile ilgili kritik geri bildirim sağlar.
- Risk açıklama, hissedarlar, yöneticiler, kredi verenler (alacaklılar), yatırımcılar, devlet ve müşteriler gibi önemli kullanıcılara değerli bilgiler sağlar.
- Risk açıklama, yatırımcıların işletmenin risk profilini değerlendirmesine yardımcı eder.
- Risk açıklama, yönetimin hesap verebilirliği ile yatırımcının korunmasını artırır ve tüm yatırımcılara eşit muamele sağlar.
- Risk açıklama şeffaflığı artırır ve hissedar değerini maksimize eder.
- Risk açıklama, yatırımcı için belirsizliği azaltır ve getiri düzeyini yükseltir.
- Risk açıklama, işletmelere risk yönetim ve kontrol sistemlerinin etkinliğini değerlendirmesinde yardımcı olur.
- Risk açıklama, işletmenin stratejilerini etkileyen risklerin etkin bir şekilde izlenmesini sağlar.
- Risk açıklama, yönetimin etkinliğini değerlendirmesinde yönetime yol gösterir.
- İleriye yönelik bilginin bir parçası olarak risk açıklama, yatırımcıların daha iyi yatırım kararları almalarına yardımcı olacak bilgiler sağlar.
- Risk açıklama, finansal raporlamanın yararlılığını artırır.
- Risk açıklama, yatırımcılara işletmenin gelecekteki nakit akışlarının tutarı, zamanlaması ve belirsizliği ile ilgili yararlı bilgiler sağlar.
- İşletmelerin faaliyet raporlarında risklerle ilgili bilgi açıklamaları ilgili tarafların işletmenin mali durumu ile ilgili daha doğru değerlendirme yapmalarına olanak sağlar.
- Risk açıklama, işletmenin açıklamalarının güvenilirliğini ve işletmenin itibarını artırır.

Risk açıklamanın sakıncaları ise şöyle sıralanabilir (Chandiramani 2009, 18; Jiang 2008, 26; Meijer 2011, 17; Muzahem 2011, 156; ICAEW 1997; Mokhtar 2010, 67; Özşahin Koç ve Uzay 2015, 213):

- Risk açıklama, işletmeye karşı dava olasılığını artırabilir, söz konusu bu durum ise işletmenin itibarını zedeleyebilir.
- Risk açıklama rekabet avantajını kaybettirebilir. Zira işletmelerin geleceğe yönelik bilgi açıklaması yapmaları rakiplerinin faydalanabilecekleri daha hassas bilgileri içerebildiği için bu durum rekabet avantajı kaybına sebep olabilir. Başka bir deyişle, ticari hassasiyete ait bilgiyi açıklama, işletmeyi dezavantajlı bir konuma getirebilir. Rakipler özellikle stratejik projeler ve geleceğe yönelik planlarla ilgili bilgileri kendi çıkarları için kullanabilir ve bu durum işletmenin zararına yol açabilir.
- Risk, niteliği gereği beklenmedik bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla açıklanan bilgilerin yanlış olması halinde bu bilgilere güvenerek karar alan yatırımcılara karşı yöneticiler hesap vermekle yükümlü olma endişesi duyarlar. Bundan dolayı işletmeler risk bilgilerini açıklamakta isteksiz davranırlar.
- Uygunsuz risk açıklama, gelecekteki nakit akışlarının kesinliği ile ilgili yatırımcıların yanlış algılamasına ve yanlış kararlar almasına sebep olabilir.

4. İNGİLTERE'DE RİSK AÇIKLAMA DÜZENLEMELERİ VE UYGULAMALARI

İngiltere'de ilk olarak 1992 yılında yayınlanan Cadbury Raporu, kurumsal risklerin tanımlanması, değerlendirilmesi ve yönetilmesi konusunda öneride bulunmuş ve kurumsal yönetim alanındaki tartışma ve çalışmalara ivme kazandırmıştır (Ataman Erdönmez 2003, 42). Daha sonra İngiltere Muhasebe Standartları Kurulu (Accounting Standards Board- ASB) 1993 yılında, İşletme Faaliyetleri ve Finansal Değerlendirme Beyanını (Operating Financial Review - OFR); yayınlamıştır. Söz konusu düzenleme ile işletme risklerinin raporlanmasına rehber olacak temel ilkeler ortaya konulmuştur. İşletme Faaliyetleri ve Finansal Değerlendirme Beyanı (OFR) zorunlu olmayıp, borsaya kayıtlı şirketler için öneri olarak sunulmuştur (Beretta ve Bozzolan 2004, 267). Söz konusu beyanda işletmenin sermaye yapısı, borçlanma politikası, işletmenin sürekliliği, bilanço bilgileri,

vergileme, işletme faaliyetlerinden ve diğer faaliyetlerden sağlanan fonlar ve nakitler, kısa vadeli borçlar vb. hususlar açıklanmaktadır (Abraham ve Cox 2007, 229-230).

Ancak yapılan düzenleme sonucunda çoğu işletme risk bilgilerini yıllık faaliyet raporlarında açıklamamış; bazı işletmeler ise bu konuda açıklama yapmaya direnmiş, bazıları da çok az bilgi açıklamıştır (Abraham ve Cox 2007, 230). Bunun üzerine söz konusu OFR sorgulanmış ve 2003 yılı Ocak ayında revize edilmiştir (Rattanataipop 2013, 38). Bu revizyonla daha geniş bir çerçeveye oturtulmuş ve 2005 yılında 1 numaralı Raporlama Standardı haline dönüştürülmüştür (Rajab 2009, 36). Fakat söz konusu standart 2005 yılı Kasım ayında yürürlükten kaldırılarak 2006 yılında Raporlama Beyanı haline dönüştürülmüştür (Rattanataipop 2013, 38).

Bir başka düzenleme İngiltere ve Galler Yeminli Mali Müşavirler Birliği (Institute of Chartered Accountants in England and Wales-ICAEW) tarafından 1997 yılında yapılmıştır. Bu düzenleme ile ICAEW, İngiltere şirketlerinin risk açıklama uygulamalarına ilişkin kamunun aydınlatılması için “Finansal Raporlama Riski: İşletme Riski İçin Öneriler” (Financial reporting of risk –proposals for a statement of business risk) isimli rapor hazırlamıştır. ICAEW’in düzenlemesi ile işletmeler sadece finansal tablolara ilişkin riski değil, aynı zamanda raporlanması gereken diğer riskleri de açıklamaları gerekmektedir. ICAEW’in düzenlemesinde işletmelerin raporlayacakları risk seti ve bu risklerin ölçümüne ilişkin teknikler de önerilmiştir (Cabedo ve Tirado 2004, 183).

İngiltere’de 1998 yılında, Londra Menkul Kıymetler Borsası tarafından “Kurumsal Yönetim Yasası” yayımlanmıştır. Söz konusu düzeleme ile borsaya kayıtlı şirketlerde iç kontrol sistemi ve paydaşlara raporlama mekanizması getirilmiştir (Beretta ve Bozzolan 2004, 267).

ICAEW, 1999 yılında “Sürprizlere Hayır: Daha İyi Risk Raporlama İçin Vaka” (No Surprises: The Case for Better Risk Reporting) isimli rapor hazırlamıştır. Bu raporda da risk ölçme yöntemi ile birlikte İngiltere şirketleri riskler hakkında daha fazla açıklama yapmaya teşvik edilmektedir (ICAEW 1999, 2). ICAEW, 1999 yılında ayrıca Turnbull Raporunu yayımlamıştır. Turnbull Raporu risk açıklama alanında önemli bir yere sahiptir. Zira söz konusu rapor risk odaklı yaklaşımın benimsenmesi, iç kontrol sisteminin kurulması ve etkinliğinin gözden

geçirilmesi hususunda işletmeler için önemli bir rehberdir (Mohobbot ve Konishi 2005, 10).

ICAEW, 2002 yılında önekilere ilave olarak iki ayrı rapor yayınlamıştır. Bunlardan birincisi “Sürprizlere Hayır: Daha İyi Risk Raporlama İçin Çalışma (No surprises: Working for better risk reporting) isimli rapordur. Bu raporda ICAEW tarafından yayınlanan önceki raporlar özetlenmiştir. İkincisi ise “KOBİ’ler İçin Risk Yönetimi” (Risk management for SMEs) isimli rapordur. Bu raporda küçük ve orta ölçekli işletmeler için risk açıklamaları ile ilgili bilgilere yer verilmiştir (Elshandidy ve diğerleri 2013, 321).

ICAEW, 2011 yılında “İşletme Risklerini Raporlama” isimli bir rapor hazırlamıştır. Bu raporda işletmelerin faaliyet raporlarında yer alan risk bilgilerini açıklama (nicel ve nitel risk açıklamaları, işletmeler için yüksek rekabet maliyetleri ve işletmelerin karşı karşıya olduğu riskler) konuları ele alınmıştır. Ayrıca, yatırımcıların ihtiyaçlarının sürekli bir şekilde gözden geçirilmesi ve risk açıklamanın geliştirilmesi önerilmiştir (Elshandidy ve diğerleri 2013, 321).

Netice itibariyle İngiltere’de risk açıklama uygulamaları gönüllü olarak gerçekleşmektedir. Ancak İngiltere şirketleri başka ülkelerin borsalarında işlem gördükleri zaman ilgili ülkenin düzenlemelerine uymak zorundadırlar. Örneğin ABD borsasında işlem gören İngiltere şirketleri, SEC (Security Exchange Commission) düzenlemeleri kapsamında ilave risk açıklama gereksinimleri ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu kapsamda SEC düzenlemelerine göre ABD borsasında işlem gören şirketlerin kendi muhasebe standartlarına göre hazırlanmış finansal tablolar ile ABD muhasebe standartlarına göre hazırlanan tabloları uyumlaştırmaları için 20-F formunu düzenlemeleri gerekmektedir. 20-F formu şirketin ve sektöre özgü belirgin risk faktörlerinin açıklanmasını gerektirmektedir (Abraham ve Cox 2007, 234). Bununla beraber ABD borsasında işlem gören İngiltere şirketleri (ya da diğer yabancı şirketler) Sarbanes-Oxley Yasasının (2002) raporlama gereksinimlerine uymakla yükümlüdürler (Rajab 2009, 39).

Yukarıda bahsedilen düzenlemelerle birlikte İngiltere’de uygulamaya yönelik olarak literatürde yer alan bazı çalışmalar ve elde edilen sonuçlar şöyledir;

- Solomon ve diğerleri (2000) çalışmalarında İngiltere’deki kurumsal yatırımcıların yatırım kararlarına ilişkin risk açıklamalarına

karşı tutumlarını belirlemeyi amaçlamışlardır. Bu kapsamda 1999 yılında 95 adet kurumsal yatırımcı ile anket yapılmıştır. Çalışma sonucunda artan risk açıklamalarının yatırım kararına yardımcı olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca risk açıklamanın, kurumsal yönetim içinde önemli bir yere sahip olduğu belirlenmiştir.

- Linsley ve Shrives (2006) çalışmalarında İngiltere'deki 79 adet işletmenin faaliyet raporlarındaki risk açıklamalarını incelemişlerdir. Çalışmada 1) Risk açıklamaları ve işletme büyüklüğü arasındaki ilişkiyi test etmek, 2) Risk açıklamaları ve işletme risk seviyesi arasındaki ilişkiyi test etmek ve 3) Açıklamaların cümle özelliklerini incelemek amaçlanmıştır. Çalışmada içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Çalışma sonucunda risk açıklamaları ve işletme büyüklüğü arasında pozitif ilişki olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca nitel risk açıklamalarının nicel risk açıklamalarından daha fazla olduğu belirlenmiştir. Çalışmada risk açıklamaları ile ilgi hipotezler oluşturulurken risk açıklamaları parasal ve parasal olmayan risk açıklamaları, geçmiş ve gelecek risk açıklamaları, iyi ve kötü risk açıklamaları olmak üzere ayırım yapılmıştır.

- Abraham ve Cox (2007) çalışmalarında işletmelerin faaliyet raporlarındaki risk bilgi miktarı ile ABD listeleme özellikleri arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Söz konusu çalışmada geniş bir bakış açısıyla risk açıklamalarının incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada 2002 yılında FTSE 100'de işlem gören şirketler incelenmiş olup içerik analizi yöntemi uygulanmıştır. Çalışma sonucunda hem yönetici hem de yönetim kurulu için risk raporlamanın önemli olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca ABD borsasında işlem gören İngiltere şirketlerinin faaliyet raporlarında ABD borsasında işlem görmeyen İngiltere şirketlerine göre daha fazla risk bilgilerini açıkladıkları belirlenmiştir.

- Linsley ve Lawrence (2007) çalışmalarında İngiltere şirketlerinin faaliyet raporlarında yer alan risk açıklamalarının incelenmesini amaçlamışlardır. Çalışmada 1 Ocak 2001 tarihi itibarıyla FTSE 100'de işlem gören 25 adet büyük ölçekli işletmenin risk açıklamaları incelenmiştir. Çalışmada risk açıklamalarının anlaşılma seviyesini ölçmek ve yöneticilerin zarar oluşturabilecek risk bilgilerini kasıtlı olarak engelleyip engellemediklerini değerlendirmek için bir takım testler yapılmıştır. Çalışmada içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Çalışma sonucunda risk açıklamalarının anlaşılma seviyesinin zor olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca yöneticilerin zarar

oluşturabilecek risk bilgilerini kasıtlı olarak engellemedikleri belirlenmiştir.

- Jiang (2008) çalışmasında 2003-2007 yıllarında İngiltere’de Londra Borsası’nda işlem gören üç farklı sektörde faaliyette bulunan 15 adet işletmenin risk yönetimi ve risk açıklamalarını incelemiştir. Çalışmada içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Çalışma sonucunda beş yıl içerisinde işletmelerin risk yönetimi ve risk açıklama uygulamalarının önemli ölçüde geliştirildiği belirlenmiştir. Ayrıca çok az işletmede risk yönetim sistemini denetleyecek risk komitesi ve risk yönetimi birim başkanı (Chief Risk Officer-CRO) atandığı tespit edilmiştir. Son olarak çalışmada işletmelerin raporlarının hâlâ yetersiz olduğu ve geliştirilmesi gerektiği önerilmiştir.

- Hill ve Short (2009) çalışmalarında halka açılan şirketlerin izahnamelerindeki risk açıklamalarını incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışmada İngiltere’deki 420 adet halka açılan şirketin izahnameleri 1991-2003 yılları için içerik analizi ve regresyon analizi yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Çalışma sonucunda halka arz edilen şirketlerde ileriye yönelik bilgi açıklamalarının büyük oranda olduğu tespit edilmiştir.

- Rajab ve Schachler (2009) çalışmalarında üç ayrı dönem için (1998, 2001 ve 2004) İngiltere’deki 52 şirketin risk açıklama uygulamalarını 156 adet faaliyet raporunu içerik analizi yöntemini kullanarak incelemiştir. Çalışma sonucunda muhasebe düzenlemelerinin ve muhasebe enstitülerinin önerilerinin etkisi ile altı yıllık süre içinde faaliyet raporlarındaki risk açıklama miktarında artış eğilimi olduğu tespit edilmiştir.

- Linsley (2011) çalışmasında İngiltere’de bulunan sekiz bankanın yedi yıllık dönemi kapsayan (2002-2008) faaliyet raporlarında yer alan risk açıklamalarını incelemiştir. Çalışma sonucunda örnek bankalarda risk açıklamanın yıllar itibariyle kriz dönemine kadar tutarlı olduğu tespit edilmiştir. 2008 yılı faaliyet raporlarında ise krizden etkilenen bankalarda farklı risk açıklamalarının olduğu belirlenmiştir.

- Elzahar ve Hussainey (2012) çalışmalarında İngiltere’de 72 adet işletmenin hazırladığı ara raporlarında yer alan risk bilgi seviyesini ölçmek için manuel içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca işletmeye özgü özelliklerinin etkisini incelemek ve risk açıklamalarını

kapsayan kurumsal yönetim mekanizmalarını incelemek için regresyon analizi kullanılmıştır. Çalışma sonucunda büyük işletmelerde faaliyet dönemi içerisinde hazırlanan ara raporların açıklama bölümlerinde daha fazla risk açıkladıkları tespit edilmiştir. Ayrıca firmaya özgü diğer özellikler (likidite, özkaynak, karlılık, çapraz listeleme) ve risk açıklamalarını kapsayan kurumsal yönetim mekanizmaları arasında istatistiksel olarak anlamsız bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.

• Campbelle ve Rattanataipop (2013) çalışmalarında 1995 ve 2010 yılları arasında İngiltere merkezli altı büyük bankanın risk raporlama uygulamalarını incelemiştir. Çalışmada içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Çalışma sonucunda 16 yıl boyunca risk türlerinin hacminde artış olduğu tespit edilmiştir.

• Elshandidy ve diğerleri (2013) çalışmalarında İngiltere’de borsada işlem gören şirketlerin faaliyet raporlarındaki gönüllü ve zorunlu risk açıklamalarının risk seviyesi üzerindeki etkisini incelemiştir. Çalışma sonucunda büyük ölçekli, temettü verimi ile yönetim kurulu bağımsızlığı yüksek olan ve etkin denetim ortamı olan şirketlerde gönüllü risk açıklama uygulamalarının diğer şirketlere göre daha yüksek seviyede olduğu tespit edilmiştir.

Hukuki düzenlemeler ve yapılan çalışmalar bir bütün olarak ele alındığında İngiltere’de risk açıklama uygulamaları standartlar ve ilgili rehberler sunularak sürekli iyileştirilmiştir. Söz konusu bu durum, İngiltere’deki düzenleyici kuruluşların risk açıklamanın önemini farkında olduğuna işaret etmektedir (Özşahin Koç ve Uzay 2015, 220).

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Kurumsal yönetim konusunun önemli hale gelmesinin temelinde, son yıllarda uluslararası alanda ortaya çıkan şirket skandalları bulunmaktadır. Şirket skandalları sonucunda, işletme yönetimlerinin şeffaf olması yönündeki talep artmıştır. Şeffaflığın işletme düzeyinde benimsenmesi, yatırımcı haklarının korunması ve kamu güveninin kazanılması için bir gerekliliktir. Zira yatırımcılar, yatırım kararı alırken işletmelerin kamuoyuna yaptıkları açıklamaları dikkate alarak hareket etmektedirler. İşletmelerin kamuyu aydınlatırken finansal bilgilerin yanı sıra finansal olmayan bilgileri ve ayrıca karşı karşıya olduğu risklerle ilgili bilgileri de açıklamaları gerekmektedir. İşletmelerin faaliyet raporlarında risklerini açıklamaları, işletmelerin geleceği

hakkında belirsizliklerle ilgili bilgi sağlamasından dolayı yatırımcılar ve analistler gibi faaliyet raporu kullanıcıları için büyük önem taşımaktadır. Risklerle ilgili şeffaflığın sağlanması etkin sermaye piyasaları içinde önemlidir. Dünya’da mevcut düzenlemeler incelendiği zaman risk açıklaması ile ilgili olarak üç tip yaklaşım olduğu görülmektedir. İlk yaklaşıma göre risk açıklama ile ilgili kurallar mevzuat kapsamında düzenlenir ve işletmeler bu kurallara uymak zorundadır. İkinci yaklaşım yumuşak hukuk olarak ifade edilmektedir ve bu yaklaşımda gönüllü açıklama esastır. Üçüncü yaklaşım resmi olmayan kurallar olarak adlandırılır ve bu kurallar genellikle daha detaylı ve özeldir. Ancak uygulanmaması durumunda hiçbir yaptırımı bulunmamaktadır. Bu kapsamda bazı ülkelerde risk açıklama uygulamaları zorunlu iken bazı ülkelerde risk açıklama uygulamaları gönüllü olarak gerçekleşmektedir. Bu çalışmada risk açıklamasına ilişkin gönüllü uygulamayı benimseyen İngiltere’deki risk açıklama düzenlemeleri incelenmiştir. Yapılan incelemelerde İngiltere’nin gönüllü risk açıklamayı benimsediği, buna yönelik düzenlemeler yaptığı ve bu düzenlemelerin sürekli geliştirildiği görülmüştür. Ayrıca yapılan akademik çalışmalarda da İngiltere şirketlerinin gönüllü risk açıklamalarının yüksek seviyede olduğu ve zaman içerisinde şirketlerin risk türlerinin hacminin arttığı tespit edilmiştir. Türkiye’de ise doğrudan risk açıklama ve raporlamaya yönelik yasal düzenleme bulunmamaktadır. Türkiye’de de risk açıklama ve raporlamaya yönelik yasal düzenlemeye ihtiyaç olduğu görülmektedir. Bu düzenlemenin Türkiye’nin sosyo-kültürel durumu bir bütün olarak ele alındığında risk açıklamasının gönüllülük yerine zorunlu olmasının kamuyu aydınlatma ve yatırımcı haklarının korunması bakımından daha uygun olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Abraham, S. Marston C. ve Darby P. 2012. Risk Reporting: Clarity, Relevance And Location (1th Edition), The Institute of Chartered Accountants of Scotland, Edinburgh.
- Abraham, S. ve Cox P. 2007. “Analysing the Determinants of Narrative Risk Information in UK FTSE 100 Annual Reports”, The British Accounting Review, 39.

- Ariffin, N. M. 2005. “Enhancing Transparency and Risk Reporting in Islamic Banks”, School of Management, University of Surrey, PhD Thesis.
- Ataman Erdönmez, P. 2003. “Türkiye’de 2001 Yılındaki Mali Kriz Sonrasında Kurumsal Sektörde Yeniden Yapılandırma”, Bankacılar Dergisi, 47.
- Beretta, S. ve Bozzolan S. 2004. “A Framework for the Analysis of Firm Risk Communication”, The International Journal of Accounting, 39 (3).
- Cabedo, J. D. ve Tirado J. M. 2004. “The Disclosure of Risk in Financial Statements”, Accounting Forum, 28 (3).
- Campbell, D. ve Rattanataipop P. 2013. “Risk Reporting by UK Banks, 1995-2010: An Exercise in Futility?”, http://econ.au.dk/fileadmin/Economics_Business/Research/Seminars/Finance_Accounting_Seminars/2013/ARLS030413DavidCampbell_RiskReporting_by_UK_banks.pdf Alanından (Erişim Tarihi: 09.09.2013).
- Chandiramani, G. 2009. “Quality of Risk Reporting”, Erasmus University Rotterdam, School Of Economics, Accounting, Auditing And Control, Master Thesis.
- Çelik, O. 2002. “Sermaye Piyasalarında Gönüllü Kamuya Açıklama”, Muhasebe ve Denetime Bakış, 6.
- Dobler, M. 2005. “How Informative is Risk Reporting?– A Review of Disclosure Models-“, Munich Business Research.
- Dobler, M. 2008. “Incentives for Risk Reporting - A Discretionary Disclosure and Cheap Talk Approach”, The International Journal of Accounting, 43.
- Doğan, M. 2007. “Şirketlerin Yönetiminde Temsil Sorunu ve Kurumsal Yönetim”, Muhasebe ve Denetime Bakış, 23.
- Don, J-W. 2010. “Risk Disclosure Practices of the European Banking Sector”, Erasmus School of Economics, Erasmus University Rotterdam, Accountancy, Auditing and Control, Master Thesis.
- Elzahar, H. ve Hussainey K. 2012. “Determinants of Narrative Risk Disclosures in UK İnterim Reports”, Journal of Risk Finance, 13 (2).

- Elshandidy, T., Fraser I. ve Hussainey K. 2013. “Aggregated, Voluntary, and Mandatory Risk Disclosure Incentives: Evidence From UK FTSE All-Share Companies”, *International Review of Financial Analysis*, 30.
- Epstein M. J. ve Buhovac A. R. 2006. *The Reporting of Organizational Risks for Internal and External Decision-Making*, Published by the Society of Management Accountants of Canada and The American Institute of Certified Public Accountants, Canada.
- Hergüner, Ü. 2007. “Kurumsal Yönetim İlkeleri ve Sanayi İşletmelerine Yansımaları”, *Mercek Dergisi*, 46.
- Hill, P. ve Short H. 2009. “Risk Disclosures on the Second Tier Markets of the London Stock Exchange”, *Accounting and Finance*, 49 (4).
- Institute of Chartered Accountants in England & Wales (ICAEW). 1997. *Financial Reporting of Risk: Proposals for A Statement of Business Risk*, United Kingdom.
- Institute of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW). 1999. *Internal Control Guidance for Directors on the Combined Code*, ICAEW, London.
- Jiang, N. 2008. “Examining Risk Management and Risk Disclosures Practices in UK Public Companies”, University of Nottingham, Master Thesis.
- Lajili, K. ve Zeghal D. 2005. “A Content Analysis of Risk Management Disclosures in Canadian Annual Reports”, *Canadian Journal of Administrative Sciences*, 22 (2).
- Linsley, P. M. ve Shrives P. J. 2000. “Risk Management and Reporting Risk in the UK”, *The Journal of Risk*, 3 (1).
- Linsley, P. M. ve Shrives P. J. 2006. “Risk Reporting: A Study of Risk Disclosures in the Annual Reports of UK Companies”, *The British Accounting Review*, 38.
- Linsley, P. M. ve Lawrence M. J. 2007. “Risk Reporting by the Largest UK Companies: Readability and Lack of Obfuscation”, *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 20 (4).
- Linsley, P. M. 2011. *UK Bank Risk Disclosures in the Period Through to the Onset of the Global Financial Crisis*, ICAEW, London.

- Meijer, M. M. G. H., 2011. "Risk Disclosures in Annual Reports of Dutch Listed Companies During the Years 2005-2008", University of Twente, Finance & Accounting, Master Thesis. Netherlands.
- Miihkinen, A. 2013. "Essays on Corporate Risk and Transition Disclosures in the IFRS Era", Aalto University, Doctoral Dissertations.
- Mohobbot, A. Md. ve Konishi N. 2005. "The UK Guidelines for Company Risk Reporting—An Evaluation", *Economic Review*, 37 (1).
- Mokhtar, E. S. 2010. "Investigating Risk Reporting Practices In Egypt", Cardiff Business School, Cardiff University, Doctoral Dissertations.
- Muzahem, A. 2011. "An Empirical Analysis on the Practice and Determinants of Risk Disclosure in an Emerging Capital Market: the Case of United Arab Emirates", University of Portsmouth, Portsmouth Business School, Department of Accounting and Finance, Doctoral Dissertations.
- Oorschot, L. V. 2009. "Risk Reporting: An Analysis Of The German Banking Industry", Erasmus University Rotterdam, Accounting, Auditing and Control, Master Thesis.
- Özkan, A., Tañç Ş. G. ve Tañç A. 2008. "Finansal Tablo Dipnotlarının Kamuyu Aydınlatmadaki Öneminin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma", *Muhasebe ve Bilim Dünyası Dergisi*, 10 (3).
- Özşahin Koç, F. ve Uzay Ş. 2015. "Risk Raporlaması: Gelişmiş Ülke Uygulamalarından Çıkarılacak Dersler", *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 45.
- Pamukçu, F. 2011. "Finansal Raporlama ile Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflıkta Kurumsal Yönetimin Önemi", *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 50.
- Poroy Arsoy, A. 2008. "Kurumsal Şeffaflık ve Muhasebe Standartları", *Afyon Kocatepe Üniversitesi, İİBF. Dergisi*, 10 (2).
- Rajab, B. ve Schachler M. H. 2009. "Corporate Risk Disclosure by UK Firms: Trends and Determinants", *World Review of Entrepreneurship Management and Sustainable Development*, 5(3).
- Rajab, B. 2009. "Corporate Risk Disclosure Its Determinants and Its Impact on the Company's Cost of Equity Capital", *Edinburgh Napier*

University, School of Accounting, Economics & Statistics, The Business School, Doctoral Dissertations.

Rattanataipop, P. 2013. “Risk Disclosures in the Annual Reports of UK Banks, 1995 – 2010”, Newcastle University Business School, Doctoral Dissertations.

Sermaye Piyasası Kurulu. 2005. Kurumsal Yönetim İlkeleri, Düzeltilmiş İkinci Yayınlama.

Solomon, J. F., Solomon A., Norton S. D. ve Joseph N. L. 2000. “A Conceptual Framework for Corporate Risk Disclosure Emerging from the Agenda for Corporate Governance Reform”, The British Accounting Review, 32 (4).

TKYD, “Nedir Bu Kurumsal Yönetim?”, 2007 Deloitte-Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği Ortak Yayını, Web Sayfası: http://www.tkyd.org/files/downloads/faaliyet_alanlari/yayinlarimiz/tkyd_yayinlari/nedir_bu_kurumsal_yonetim.pdf (Erişim Tarihi: 20.07.2015).

Woods, M., Dowd K. ve Humphrey C. G. 2004. “Credibility At Risk? The Accounting Profession, Risk Reporting And The Rise Of VaR”, ESRC Economic & Social Research Council.

Copyright of World of Accounting Science is the property of MODAV - Muhasebe Ogretim Uyeleri Bilim ve Dayanisma Vakfi and its content may not be copied or emailed to multiple sites or posted to a listserv without the copyright holder's express written permission. However, users may print, download, or email articles for individual use.